Közönséges differenciálegyenletek

$$F\left(x, y(x), y'(x), y''(x), \dots, y^{(n)}(x)\right) = 0$$

Elemzés

Differenciálegyenlet	Olyan egyenlet, amelyben független változók, ezeknek valamilyen ismeretlen függvénye, és az ismeretlen függvénynek a független változók szerinti közönséges vagy parciális deriváltjai szerepelnek.
Parciális differenciálegyenlet	Az ismeretlen függvény többváltozós.
Közönséges differenciálegyenlet	Az ismeretlen függvény egyváltozós.
Rend	Az egyenletben szereplő legmagasabb rendű derivált rendje.
Lineáris	$f_n(x)\cdot y^{(n)} + f_{n-1}(x)\cdot y^{(n-1)} + \dots + f_2(x)\cdot y'' + f_1(x)\cdot y' + f_0(x)\cdot y = h(x)$
Nem lineáris	Lineáristól eltérő pl.: $y'\cdot y = 1$, $y' = \sin y$, …
Homogén	$h(x) = 0$
Inhomogén	$h(x) \neq 0$
Állandó együtthatós	$a_n \cdot y^{(n)} + a_{n-1}\cdot y^{(n-1)} + \dots + a_2 \cdot y'' + a_1 \cdot y' + a_0 \cdot y = h(x)$, $a_0, a_1, \dots, a_{n-1}, a_n \in \mathbb{R}$
Függvény együtthatós	$f_n(x)\cdot y^{(n)} + f_{n-1}(x)\cdot y^{(n-1)} + \dots + f_2(x)\cdot y'' + f_1(x)\cdot y' + f_0(x)\cdot y = h(x)$
Fokszám	$p^n + f_{n-1}(x,y)\cdot p^{n-1} + \dots + f_1(x,y)\cdot p + f_0(x,y) = 0$, ahol $p := y'$, elsőrendű n -ed fokú d.e.

Differenciálegyenlet megoldása (integrálja)

Általános m.o.	A rendszámmal megegyező számú egymástól független állandót, mint paramétert tartalmaz, és deriváltjaival együtt kielégíti a differenciálegyenletet.
Partikuláris m.o.	A rendszámnál legalább 1-gyel kevesebb számú egymástól független állandót, mint paramétert tartalmaz, és deriváltjaival együtt kielégíti a differenciálegyenletet.
Reguláris m.o.	Ha az $y^{(n)}(x) = f\left(x, y(x), y'(x), y''(x), \dots, y^{(n-1)}(x)\right)$ jobb oldalán álló f függvény valamennyi változójának egy T zárt tartományban lévő bármely $\left(x_0, y(x_0), y'(x_0), y''(x_0), \dots, y^{(n-1)}(x_0)\right)$ értékrendszeréhez egy és csakis egy függvény tartozik, amely azonosan kielégíti a differenciálegyenletet és a megadott kezdeti feltételeket (unicitás feltétele), akkor ezt reguláris megoldásnak nevezzük. Pontosan akkor van reguláris megoldás, ha f függvény T -ben korlátos, folytonos, és eleget tesz a Lipschitz-féle feltételnek: $\left\lvert f\left(x, y_2, y_2', \dots, y_2^{(n-1)}\right) - f\left(x, y_1, y_1', \dots, y_1^{(n-1)}\right)\right\rvert \le M \cdot \left(\lvert y_2 - y_1\rvert + \lvert y_2' - y_1'\rvert + \dots + \left\lvert y_2^{(n-1)} - y_1^{(n-1)}\right\rvert\right)$, ahol M pozitív állandó. (Az f függvényre biztosan teljesül a Lipschitz-féle feltétel, ha a T zárt tartományban f elsőrendű parciális deriváltjai léteznek és folytonosak.)
Szinguláris m.o.	Egyik pontjában sem tesz eleget az unicitás feltételének. Bármely pontjának környezetében legalább két olyan integrálgörbe létezik, amely e ponthoz tartozó kezdeti feltételt kielégíti.

Közönséges differenciálegyenletek

Elemi úton integrálható elsőrendű differenciálegyenletek

Szétválasztható változójú d.e. $y'(x)=f(x)\cdot g(y)$	$\int \frac{dy}{g(y)}=\int f(x)dx \Rightarrow G(y)=F(x)+c$, $g(y)\neq 0$, ha létezik y, melyre $g(y)=0$, akkor ez az y a stacionárius megoldás.
Homogén fokszámú d.e. $y'(x)=g\left(\frac{y}{x}\right)$	$u:=\frac{y}{x} \Rightarrow y'=\frac{du}{dx}\cdot x+u$
$y'(x)=f(ax+by+c)$	$u:=ax+by+c \Rightarrow y'=\frac{1}{b}\cdot\left(\frac{du}{dx}-a\right)$, $b\neq 0$
$y'(x)=f\left(\frac{a_1x+b_1y+c_1}{a_2x+b_2y+c_2}\right)$, $\begin{vmatrix} a_1 & b_1 \\ a_2 & b_2 \end{vmatrix}=a_1\cdot b_2-a_2\cdot b_1\neq 0$	$\left.\begin{array}{l} a_1x_0+b_1y_0+c_1=0 \\ a_2x_0+b_2y_0+c_2=0 \end{array}\right\}$, $\left.\begin{array}{l} x=u+x_0 \\ y=v+y_0 \end{array}\right\} \Rightarrow y'=\frac{dy}{dx}=\frac{dv}{du}$
$y'(x)=f\left(\frac{a_1x+b_1y+c_1}{a_2x+b_2y+c_2}\right)$, $\begin{vmatrix} a_1 & b_1 \\ a_2 & b_2 \end{vmatrix}=a_1\cdot b_2-a_2\cdot b_1=0$	$u:=a_1x+b_1y+c_1 \Rightarrow y'=\frac{1}{b_1}\cdot\left(\frac{du}{dx}-a_1\right)$, $b_1\neq 0$
$y'(x)=\frac{y}{x}\cdot f(x\cdot y)$	$u:=x\cdot y \Rightarrow y'=\frac{1}{x^2}\cdot\left(\frac{du}{dx}\cdot x-u\right)$
Egzakt d.e. $M(x,y)dx+N(x,y)dy=0$, $M=\frac{\partial F(x,y)}{\partial x}$, $N=\frac{\partial F(x,y)}{\partial y}$, $\boxed{\frac{\partial M(x,y)}{\partial y}=\frac{\partial N(x,y)}{\partial x}}$	Megoldás: $F(x,y)=const.$, $F(x,y)=\int_{x_0}^{x} M(u,y_0)du+\int_{y_0}^{y} N(x_0,v)dv$, vagy $F(x,y)=\int M(x,y)dx+\int\left[N(x,y)-\int\frac{\partial M(x,y)}{\partial y}dx\right]dy$, vagy $F(x,y)=\int N(x,y)dy+\int\left[M(x,y)-\int\frac{\partial N(x,y)}{\partial x}dy\right]dx$
Egzaktra visszavezethető d.e. Integráló tényező $M(x,y)dx+N(x,y)dy=0$, $(m\cdot M)dx+(m\cdot N)dy=0$, $\frac{\partial(m\cdot M)}{\partial y}=\frac{\partial(m\cdot N)}{\partial x}$	• $\frac{\partial \ln m}{\partial x}=\frac{\frac{\partial M}{\partial y}-\frac{\partial N}{\partial x}}{N}=f(x)\Rightarrow m=e^{\int f(x)dx}$, • $\frac{\partial \ln m}{\partial y}=\frac{\frac{\partial M}{\partial y}-\frac{\partial N}{\partial x}}{M}=g(y)\Rightarrow m=e^{-\int g(y)dy}$, • $\frac{\partial M}{\partial y}-\frac{\partial N}{\partial x}=N\cdot f(x)-M\cdot g(y)\Rightarrow m=e^{\int f(x)dx+\int g(y)dy}$, • M és N azonos fokszámú homogén függvények* és $M\cdot x+N\cdot y\neq 0\Rightarrow m=\frac{1}{M\cdot x+N\cdot y}$, • $M(x,y)dx+N(x,y)dy=0$ d.e. $y'(x)=\frac{y}{x}\cdot f(x\cdot y)$ alakú és $M\cdot x-N\cdot y\neq 0\Rightarrow m=\frac{1}{M\cdot x-N\cdot y}$

* n -ed fokú homogén függvény: $M(\lambda x,\lambda y)=\lambda^n\cdot M(x,y)$

Közönséges differenciálegyenletek

Lineáris homogén d.e. $Y' + Y \cdot p(x) = 0$	$Y(x) = c \cdot e^{-\int p(x)dx}$, $c \in \mathbb{R}$
Elsőrendű lineáris inhomogén d.e. $y' + y \cdot p(x) = q(x)$	Megoldás: $y(x) = e^{-\int p(x)dx} \cdot \left(\int q(x) \cdot e^{\int p(x)dx} dx + c \right)$ $y(x) = Y(x) + y_p(x)$ • Állandó variálásának módszere $y_p(x) = c(x) \cdot e^{-\int p(x)dx}$, $c(x) = \int q(x) \cdot e^{\int p(x)dx} dx$ • Integráló tényezővel történő megoldás $y' + y \cdot p(x) = q(x) \quad / \cdot e^{\int p(x)dx}$ $\frac{d}{dx}\left(y \cdot e^{\int p(x)dx} \right) = q(x) \cdot e^{\int p(x)dx} \quad / \int dx, \quad / \cdot e^{-\int p(x)dx}$ • y_p -t szorzatfüggvény alakjában keressük $y_p = u \cdot v \;\Rightarrow\; u \cdot (v' + p \cdot v) + (u' \cdot v - q) = 0$ $\left. \begin{array}{l} v' + p \cdot v = 0 \\ u' \cdot v - q = 0 \end{array} \right\}$, $u = \int q(x) \cdot e^{\int p(x)dx} dx + c$, $v = e^{-\int p(x)dx}$ • Ha állandó együtthatós, akkor a próbafüggvény módszer is működik. Lásd a másodrendű d.e.-nél.
Bernoulli-féle d.e. $y' + y \cdot p(x) = y^n \cdot q(x)$, $n \neq 0$, $n \neq 1$, $q(x) \neq 0$	$u := y^{-n+1}$, $y' = \frac{1}{1-n} \cdot y^n \cdot \frac{du}{dx}$, $\frac{du}{dx} + u \cdot (1-n) \cdot p(x) = (1-n) \cdot q(x)$
Elsőrendű, $p := y'$ -ben magasabb fokú $p^n + f_{n-1}(x,y) \cdot p^{n-1} + \ldots + f_1(x,y) \cdot p + f_0(x,y) = 0$ a) p -re megoldható d.e.	$p^n + f_{n-1}(x,y) \cdot p^{n-1} + \ldots + f_1(x,y) \cdot p + f_0(x,y) =$ $= (p - F_1) \cdot \ldots \cdot (p - F_n) = 0 \Rightarrow y' = F_1(x,y), \ldots, y' = F_n(x,y)$, megoldásuk rendre: $g_1(x,y,c) = 0$, $\ldots, g_n(x,y,c) = 0 \Rightarrow$ általános megoldás: $g_1(x,y,c) \cdot \ldots \cdot g_n(x,y,c) = 0$
Elsőrendű, $p := y'$ -ben magasabb fokú b) y -ra megoldható d.e. $y = f(x,p)$	$y' = p = \frac{\partial f}{\partial x} + \frac{\partial f}{\partial p} \cdot \frac{dp}{dx}$, amely p -ben és x -ben elsőrendű d.e., ha létezik $F(p,x,c) = 0$ megoldása, akkor az $\left. \begin{array}{l} y = f(x,p) \\ F(p,x,c) = 0 \end{array} \right\}$ egyenletrendszer a d.e. megoldását jelenti, amelyből x is és y is p paraméterrel kifejezhető. Ha ebből a p paraméter kiküszöbölhető, akkor közvetlen kapcsolat írható fel x és y között.
Elsőrendű, $p := y'$ -ben magasabb fokú c) x -re megoldható d.e. $x = f(y,p)$	$\frac{dx}{dy} = \frac{1}{y'} = \frac{1}{p} = \frac{\partial f}{\partial y} + \frac{\partial f}{\partial p} \cdot \frac{dp}{dy}$, amely p -ben és y -ban elsőrendű d.e., ha létezik $F(p,y,c) = 0$ megoldása, akkor az $\left. \begin{array}{l} x = f(y,p) \\ F(p,y,c) = 0 \end{array} \right\}$ egyenletrendszer a d.e. megoldását jelenti, amelyből x is és y is p paraméterrel kifejezhető. A p paraméter kiküszöbölésével kapcsolat írható fel x és y között.

Közönséges differenciálegyenletek

Clairaut-féle d.e. $y = p \cdot x + f(p)$, ahol $p = y'$	y -ra megoldható d.e., ezért $y' = p = \frac{dp}{dx} \cdot x + p + \frac{df}{dp} \cdot \frac{dp}{dx} \Rightarrow \frac{dp}{dx} \cdot \left(x + \frac{df}{dp} \right) = 0 \Rightarrow$ • $p = c \Rightarrow y = c \cdot x + f(c)$ • $x = -f'(p)$, $\left. \begin{matrix} x = -f'(p) \\ \underline{y = p \cdot x + f(p)} \end{matrix} \right\}$ amiből p esetleg kiküszöbölhető. A Clairaut-féle differenciálegyenlet bármelyik megoldása a következő három típus valamelyikébe esik: • az általános megoldás egyesseregének egyenesei, • az egyenessereg burkolója, ez szinguláris megoldás, • a burkoló egy darabja és e darab végpontjában (végpontjaiban) húzott érintő (érintőkből) álló alakzat. Ez annak az esetnek felel meg, amikor a szorzattá alakított d.e. mind a két tényezője egyszerre nulla.
$\left. \begin{matrix} y' = f(x,y) \\ y(x_0) = y_0 \end{matrix} \right\}$, f az $\lvert x - x_0 \rvert < a \le \infty, \lvert y - y_0 \rvert < b \le \infty$ tartományban korlátos, $\lvert f(x,y) \rvert \le K$, folytonos és eleget tesz a Lipschitz-féle feltételnek $\lvert f(x,y_2) - f(x,y_1) \rvert \le M \cdot \lvert y_2 - y_1 \rvert$, $M \in \mathbb{R}^+$ konstans	Picard iterációs módszere $y_1(x) = y(x_0) + \int_{x_0}^{x} f(u, y(x_0)) du$, $y_2(x) = y(x_0) + \int_{x_0}^{x} f(u, y_1(u)) du$, …, $y_n(x) = y(x_0) + \int_{x_0}^{x} f(u, y_{n-1}(u)) du$, … függvénysorozat $n \to \infty$ estén a differenciálegyenlet megoldásához konvergál az $\lvert x - x_0 \rvert < \min\left(a, \frac{b}{K} \right)$ intervallumon
$\left. \begin{matrix} y' = f(x,y) \\ y(x_0) = y_0 \end{matrix} \right\}$ $y(x) = g(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{g^{(n)}(x_0)}{n!} \cdot (x - x_0)^n$	Taylor-sorokkal történő megoldás $y'(x) = g'(x) = f(x,y)$, $y''(x) = g''(x) = \frac{\partial f}{\partial x} + \frac{\partial f}{\partial y} \cdot f$, $y'''(x) = g'''(x) = \frac{\partial^2 f}{\partial x^2} + \frac{\partial f}{\partial x} \cdot \frac{\partial f}{\partial y} + 2 \cdot f \cdot \frac{\partial^2 f}{\partial x \partial y} + f \cdot \left(\frac{\partial f}{\partial y} \right)^2 + f^2 \cdot \frac{\partial^2 f}{\partial y^2}, \ldots$
$\left. \begin{matrix} y' = f(x,y) \\ y(x_0) = y_0 \end{matrix} \right\}$, f az $\lvert x - x_0 \rvert < a \le \infty, \lvert y - y_0 \rvert < b \le \infty$ tartományban korlátos, $\lvert f(x,y) \rvert \le K$, folytonos és $f(x,y) = \sum_{i,j=0}^{\infty} a_{ij} (x - x_0)^i \cdot (y - y_0)^j$	Általános hatványsorokkal történő megoldás $y(x) = y_0 + \sum_{n=1}^{\infty} c_n (x - x_0)^n$, $\lvert x - x_0 \rvert < \min\left(a, \frac{b}{K} \right)$

Közönséges differenciálegyenletek

Elemi úton integrálható másodrendű differenciálegyenletek

<table>
<tr><td>$F\left(x, y', y''\right)=0$</td><td>Rendszámcsökkentés, y nem lép fel explicit módon:
$y'=u\left(x\right),\ y''=\frac{du}{dx}$</td></tr>
<tr><td>$F\left(y, y', y''\right)=0$</td><td>Rendszámcsökkentés, x nem lép fel explicit módon:
$y'=u\left(y\right),\ y''=\frac{du}{dy}\cdot u$</td></tr>
<tr><td>Lineáris, homogén, állandó együtthatós d.e.
$Y''+b\cdot Y'+c\cdot Y=0$
$b, c\in\mathbb{R}$</td><td>$Y\left(x\right)=k\cdot e^{\lambda\cdot x}$ alakban keressük a megoldást,
karakterisztikus egyenlet: $\lambda^2+b\cdot\lambda+c=0$
• $\lambda_1\neq\lambda_2$ valós gyökök esetén
$Y\left(x\right)=k_1\cdot e^{\lambda_1\cdot x}+k_2\cdot e^{\lambda_2\cdot x}$, $k_1\in\mathbb{R}$, $k_2\in\mathbb{R}$
• $\lambda_1=\lambda_2=\lambda$ egybeeső valós gyökök esetén
$Y\left(x\right)=k_1\cdot e^{\lambda\cdot x}+k_2\cdot x\cdot e^{\lambda\cdot x}$, $k_1\in\mathbb{R}$, $k_2\in\mathbb{R}$
• $\lambda_{1,2}=\alpha\pm\beta i$ komplex gyökök esetén
$Y\left(x\right)=e^{\alpha\cdot x}\cdot\left(k_1\cdot\cos\left(\beta\cdot x\right)+k_2\cdot\sin\left(\beta\cdot x\right)\right)$,
$k_1\in\mathbb{R}$, $k_2\in\mathbb{R}$</td></tr>
<tr><td>Lineáris, inhomogén, állandó együtthatós d.e.
$y''+b\cdot y'+c\cdot y=h\left(x\right)$
$b, c\in\mathbb{R}$</td><td>$y\left(x\right)=Y\left(x\right)+y_p\left(x\right)$
1. Próbafüggvény módszer
<table>
<tr><th>$h\left(x\right)$ típusa</th><th>$y_p\left(x\right)$-t ilyen alakban keressük</th></tr>
<tr><td>x^n</td><td>$a_n\cdot x^n+a_{n-1}\cdot x^{n-1}+\ldots+a_1\cdot x+a_0$</td></tr>
<tr><td>$e^{\alpha\cdot x}$</td><td>$k\cdot e^{\alpha\cdot x}$</td></tr>
<tr><td>$\sin\left(\beta\cdot x+\gamma\right)$</td><td>$k_1\cdot\sin\left(\beta\cdot x+\gamma\right)+k_2\cdot\cos\left(\beta\cdot x+\gamma\right)$</td></tr>
<tr><td>$\cos\left(\beta\cdot x+\gamma\right)$</td><td>$k_1\cdot\sin\left(\beta\cdot x+\gamma\right)+k_2\cdot\cos\left(\beta\cdot x+\gamma\right)$</td></tr>
<tr><td colspan="2">vagy ezek összege, szorzata, szorzatának összege, összegének szorzata.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Rezonancia esetén a próbafüggvényt, vagy annak valamelyik tagját x -el szorozzuk.</td></tr>
</table>
2. Állandó variálásának módszere
$y_p\left(x\right)=k_1\left(x\right)\cdot Y_1\left(x\right)+k_2\left(x\right)\cdot Y_2\left(x\right)$
$k_1\left(x\right)=\int\frac{\begin{vmatrix}0 & Y_2\left(x\right)\\ f\left(x\right) & Y_2'\left(x\right)\end{vmatrix}}{\begin{vmatrix}Y_1\left(x\right) & Y_2\left(x\right)\\ Y_1'\left(x\right) & Y_2'\left(x\right)\end{vmatrix}}dx,\ k_2\left(x\right)=\int\frac{\begin{vmatrix}Y_1\left(x\right) & 0\\ Y_2\left(x\right) & f\left(x\right)\end{vmatrix}}{\begin{vmatrix}Y_1\left(x\right) & Y_2\left(x\right)\\ Y_1'\left(x\right) & Y_2'\left(x\right)\end{vmatrix}}dx$</td></tr>
<tr><td>Euler-féle d.e.:
$\left(a\cdot x+b\right)^2\cdot y''\left(x\right)+r\cdot\left(a\cdot x+b\right)\cdot y'\left(x\right)+s\cdot y\left(x\right)=f\left(x\right)$
$a\cdot x+b>0$, $a\in\mathbb{R}$, $b\in\mathbb{R}$, $r\in\mathbb{R}$, $s\in\mathbb{R}$</td><td>$a\cdot x+b=e^t$, $y'=\dot{y}\cdot\frac{a}{a\cdot x+b}$,
$y''\left(x\right)=\left(\ddot{y}-\dot{y}\right)\cdot\frac{a^2}{\left(a\cdot x+b\right)^2}$,
$a\cdot\ddot{y}+a\cdot\left(r-a\right)\cdot\dot{y}+s\cdot y=f\left(\frac{e^t-b}{a}\right)$</td></tr>
</table>

Közönséges differenciálegyenletek

Néhány elemi úton integrálható magasabb rendű differenciálegyenlet

Lineáris, homogén, állandó együtthatós d.e.

$$Y^{(n)}+a_{n-1}\cdot Y^{(n-1)}+\ldots+a_2\cdot Y''+a_1\cdot Y'+a_0\cdot Y=0$$

$$a_0,a_1,\ldots,a_{n-2},a_{n-1}\in\mathbb{R}$$

$Y(x)=k\cdot e^{\lambda\cdot x}$ alakban keressük a megoldást,

karakterisztikus egyenlet: $\lambda^n+a_{n-1}\cdot\lambda^{n-1}+\ldots+a_2\cdot\lambda^2+a_1\cdot\lambda+a_0=0$

- ha n (=rend) különböző valós gyök van $\lambda_1,\ldots,\lambda_n$, akkor $Y(x)=k_1\cdot e^{\lambda_1\cdot x}+\ldots+k_n\cdot e^{\lambda_n\cdot x}$, $k_1\in\mathbb{R},\ldots,k_n\in\mathbb{R}$
  - ha $r(<n)$ különböző valós gyök van $\lambda_1,\ldots,\lambda_r$, és multiplicitásuk rendre $m_1,\ldots,m_r$, akkor a λ_j, m_j multiplicitású gyökhöz tartozó megoldás $\left(k_0+k_1x_1+\ldots+k_{m_j-1}\cdot x^{m_j-1}\right)\cdot e^{\lambda_j\cdot x}$, ezt az összes gyökre felírjuk és ezek összege lesz a differenciálegyenlet megoldása
- ha a $\lambda_1,\ldots,\lambda_r$ különböző gyökök között komplexek is vannak $m_1,\ldots,m_r$ multiplicitással, akkor az előző pontban leírtak szerint járunk el, azonban a komplex konjugált gyökpárok közül elegendő az egyik pl. a pozitív képzetes részű gyök által adódó megoldást felírni, és a $\lambda_j=\alpha_j+\beta_j i$ komplex gyökhöz tartozó megoldásban $e^{\lambda_j\cdot x}$ helyére $e^{\alpha_j\cdot x}\cdot\left(k_1\cos\left(\beta_j\cdot x\right)+k_2\cdot\sin\left(\beta_j\cdot x\right)\right)$-t kell helyettesíteni.

Lineáris, homogén, állandó együtthatós d.e.

$$Y^{(n)}+a_{n-1}\cdot Y^{(n-1)}+\ldots+a_2\cdot Y''+a_1\cdot Y'+a_0\cdot Y=h(x),\ a_0,a_1,\ldots,a_{n-2},a_{n-1}\in\mathbb{R}\ b,c\in\mathbb{R}$$

$$y(x)=Y(x)+y_p(x)$$

$$P_n(\lambda):=\lambda^n+a_{n-1}\cdot\lambda^{n-1}+\ldots+a_2\cdot\lambda^2+a_1\cdot\lambda+a_0$$

$$P_n(\alpha)=P_n'(\alpha)=\ldots=P_n^{(m-1)}(\alpha)=0,\ P_n^{(m)}(\alpha)\neq 0$$

1. Próbafüggvény módszer

$h(x)$ típusa	$y_p(x)$-t ilyen alakban keressük
$e^{\alpha\cdot x}\cdot x^n$	$e^{\alpha\cdot x}\cdot x^m\cdot\left(a_n\cdot x^n+\ldots+a_1\cdot x+a_0\right)$
$e^{\alpha\cdot x}\cdot\sin(\beta\cdot x+\gamma)$	$e^{\alpha\cdot x}\cdot x^m\cdot\left(k_1\cdot\sin(\beta\cdot x+\gamma)+k_2\cdot\cos(\beta\cdot x+\gamma)\right)$
$e^{\alpha\cdot x}\cdot\cos(\beta\cdot x+\gamma)$	$e^{\alpha\cdot x}\cdot x^m\cdot\left(k_1\cdot\sin(\beta\cdot x+\gamma)+k_2\cdot\cos(\beta\cdot x+\gamma)\right)$
$e^{\alpha\cdot x}\cdot x^n\cdot\sin(\beta\cdot x+\gamma)$	$e^{\alpha\cdot x}\cdot x^m\cdot\left(a_n\cdot x^n+\ldots+a_1\cdot x+a_0\right)\cdot\left(k_1\cdot\sin(\beta\cdot x+\gamma)+k_2\cdot\cos(\beta\cdot x+\gamma)\right)$
$e^{\alpha\cdot x}\cdot x^n\cdot\cos(\beta\cdot x+\gamma)$	$e^{\alpha\cdot x}\cdot x^m\cdot\left(a_n\cdot x^n+\ldots+a_1\cdot x+a_0\right)\cdot\left(k_1\cdot\sin(\beta\cdot x+\gamma)+k_2\cdot\cos(\beta\cdot x+\gamma)\right)$

2. Állandó variálásának módszere

$$y_p(x)=k_1(x)\cdot Y_1(x)+\ldots+k_n(x)\cdot Y_n(x)$$

$$k_1(x)=\int\frac{\begin{vmatrix}0 & Y_2 & \ldots & Y_n\\ 0 & Y_2' & & Y_n'\\ \ldots & \ldots & & \ldots\\ h(x) & Y_2^{(n-1)} & \ldots & Y_n^{(n-1)}\end{vmatrix}}{\begin{vmatrix}Y_1 & Y_2 & \ldots & Y_n\\ Y_1' & Y_2' & & Y_n'\\ \ldots & \ldots & & \ldots\\ Y_1^{(n-1)} & Y_2^{(n-1)} & \ldots & Y_n^{(n-1)}\end{vmatrix}}dx,\ \ldots,\ k_n(x)=\int\frac{\begin{vmatrix}Y_1 & Y_2 & \ldots & 0\\ Y_1' & Y_2' & & 0\\ \ldots & \ldots & & \ldots\\ Y_1^{(n-1)} & Y_2^{(n-1)} & \ldots & h(x)\end{vmatrix}}{\begin{vmatrix}Y_1 & Y_2 & \ldots & Y_n\\ Y_1' & Y_2' & & Y_n'\\ \ldots & \ldots & & \ldots\\ Y_1^{(n-1)} & Y_2^{(n-1)} & \ldots & Y_n^{(n-1)}\end{vmatrix}}dx$$